

Cuprins

Capitolul I. Coordonate generale ale răspunderii în noul Cod civil român	1
<i>Secțiunea 1. Formele răspunderii civile</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Unitate/dualitate în răspunderea civilă</i>	3
<i>Secțiunea a 3-a. Dreptul de opțiune</i>	7
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea civilă a profesioniștilor</i>	8
<i>Secțiunea a 5-a. Aspecte privind repararea prejudiciului în dreptul internațional privat</i>	10
Capitolul al II-lea. Principiile reparării prejudiciului	12
<i>Secțiunea 1. Repararea integrală a prejudiciului</i>	12
§1. Reglementarea noului Cod civil român	12
§2. Semnificația și conținutul principiului reparării integrale	13
§3. Componentele prejudiciului reparabil din perspectiva principiului reparării integrale	17
3.1. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului	17
3.2. Pierderea șanseii de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă	19
3.2.1. Reglementarea pierderii șanseii în noul Cod civil român	19
3.2.2. Noțiune, trăsături caracteristice ale prejudiciului care constă în pierderea șanseii	21
3.2.3. Evaluarea șanseii pierdute	23
<i>Secțiunea a 2-a. Repararea în natură a prejudiciului</i>	24
§1. Noțiune. Sediul materiei	24
§2. Stabilirea despăgubirilor	25
Capitolul al III-lea. Condițiile răspunderii civile	27
<i>Secțiunea 1. Fapta ilicită</i>	27
§1. Reglementare	27
§2. Noțiune	28
§3. Caracteristici	29
§4. Autonomie	30
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul</i>	30
§1. Noțiune	30
§2. Aspecte privind regimurile speciale de indemnizare	31

2.1. Prevederile Codului civil român _____	31
2.2. Pagubele generate de produsele cu defecte _____	33
2.2.1. Domeniul de aplicare a Legii nr. 240/2004 _____	33
2.2.2. Temeiul răspunderii pentru prejudiciu _____	34
2.2.3. Condițiile acțiunii în reparație. Prejudicii reparabile _____	34
2.3. Daunele nucleare _____	36
2.3.1. Cadrul normativ _____	36
2.3.2. Prejudiciile pentru care intervine răspunderea _____	37
2.3.3. Persoanele responsabile. Cazurile în care nu se răspunde pentru prejudiciu _____	38
2.4. Prejudiciul ecologic _____	39
2.4.1. Definiții în legislația specială _____	39
2.4.2. Fundamentul răspunderii pentru daune ecologice _____	39
2.4.3. Repararea prejudiciului ecologic _____	40
2.4.4. Aspecte de drept internațional privat _____	41
2.5. Prejudiciile cauzate prin erori judiciare _____	42
2.6. Prejudiciile cauzate prin acte administrative ilicite ale autorităților publice _____	43
<i>Secțiunea a 3-a. Cauzalitatea</i> _____	44
§1. Definiție. Reglementare _____	44
§2. Prejudiciul generat de un complex de împrejurări _____	44
<i>Secțiunea a 4-a. Vinovăția</i> _____	45
§1. Noțiuni. Terminologia noului Cod civil _____	45
§2. Elementele _____	46
§3. Formele _____	47
§4. Gradele culpei _____	47
§5. Criterii particulare de apreciere a vinovăției în noul Cod civil _____	48
§6. Vinovăția în cazul profesioniștilor _____	49
Capitolul al IV-lea. Prejudiciul în prezența cauzelor justificative _____	52
<i>Secțiunea 1. Legitima apărare</i> _____	52
§1. Noțiuni, condiții _____	52
§2. Repararea prejudiciului conform art. 1360 alin. (2) și art. 1362 C. civ. _____	54
<i>Secțiunea a 2-a. Starea de necesitate</i> _____	57
§1. Noțiune _____	57
§2. Condiții _____	57
§3. Divulgarea secretului comercial _____	59

3.1. Secretul comercial – cauză exoneratoare de răspundere în noul Cod civil _____	60
3.2. <i>De lege ferenda</i> _____	62
<i>Secțiunea a 3-a. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege sau executarea ordinului superiorului</i> _____	64
<i>Secțiunea a 4-a. Exercițiul drepturilor subiective</i> _____	66
§1. <i>Neminem laedit qui suo jure utilitur</i> _____	66
§2. Exercițiul dreptului subiectiv _____	67
§3. Abuzul de drept – graniță a exercițiului dreptului subiectiv _____	69
<i>Secțiunea a 5-a. Consimțământul victimei. Problema acceptării riscurilor</i> _____	70
§1. Consimțământul victimei _____	70
1.1. Prejudiciile cauzate bunurilor _____	70
1.1.1. Clauzele de excludere a răspunderii civile _____	70
1.1.2. Clauzele care limitează răspunderea _____	71
1.2. Prejudiciile cauzate integrității fizice sau psihice ori sănătății _____	72
1.2.1. Regula _____	72
1.2.2. Excepții de la regula statuată în art. 1355 alin. (3) C. civ. _____	73
1.3. Domeniul medical _____	73
1.3.1. Consimțământul – condiție a evitării malpraxisului _____	73
1.3.2. Obligația de informare – condiție prealabilă exprimării consimțământului pacientului. Obiectul informării medicale _____	75
1.3.3. Consimțământul în ipoteze speciale _____	78
1.3.4. Consimțământul în spațiul bioeticii _____	79
1.4. Activitățile sportive _____	87
1.5. Consimțământul în contextul drepturilor personalității _____	88
1.6. Prezumții de consimțământ _____	89
1.6.1. Consimțământul la prelucrarea datelor cu caracter personal _____	92
§2. Acceptarea riscurilor _____	93
2.1. Semnificații _____	93
2.2. Arie de aplicare _____	93
<i>Secțiunea a 6-a. Forța majoră și cazul fortuit</i> _____	95
§1. Preliminarii _____	95
§2. Forța majoră _____	97
§3. Cazul fortuit _____	100

<i>Secțiunea a 7-a. Fapta victimei sau fapta terțului</i> _____	101
<i>Secțiunea a 8-a. Anunțuri privitoare la răspundere</i> _____	102

Capitolul al V-lea. Prejudiciul – o constantă în cadrul formelor răspunderii civile _____	105
<i>Secțiunea 1. Prejudiciul: condiție esențială în răspunderea delictuală</i> _____	105
§1. Prejudiciul în răspunderea pentru fapta proprie a persoanei fizice _____	105
1.1. Prejudiciul – consecință a încălcării unui drept subiectiv civil sau a unui interes legitim _____	105
1.1.1. Drept subiectiv civil – interes indemnizabil _____	105
1.1.2. Indemnizarea interesului legitim. Traseu jurisprudențial și doctrinar _____	109
1.1.3. Cerințele interesului indemnizabil – <i>de lege lata</i> _____	111
1.1.4. Situații de fapt indemnizate sub genericul interesului _____	116
1.1.5. Limitele indemnizării interesului _____	118
1.2. Prejudiciul cauzat de minor sau de persoana pusă sub interdicție judecătorească (art. 1366 C. civ.)_	119
1.3. Răspunderea altor persoane lipsite de discernământ _____	121
1.4. Obligația subsidiară de indemnizare a victimei _____	122
1.5. Răspunderea autorului, complicelui, tăinuitorului, favorizatorului _____	123
1.6. Vinovăția comună. Pluralitatea de cauze _____	124
§2. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudiciul cauzat prin fapte ilicite _____	125
2.1. Raporturile cu terții _____	125
2.2. Raporturile dintre persoana juridică și organul de conducere _____	127
2.3. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudicii nepatrimoniale _____	128
§3. Prejudiciul în contextul răspunderii pentru fapta altuia _____	133
3.1. Răspunderea pentru fapta minorului sau a celui pus sub interdicție _____	133
3.1.1. Reglementare actuală _____	133
3.1.2. Domeniu de aplicare _____	134
3.1.3. Persoanele pentru care se angajează răspunderea _____	135

3.1.4. Persoanele care răspund _____	136
3.1.4.1. Fundamentul răspunderii _____	138
3.1.4.2. Condițiile răspunderii _____	139
3.1.5. Repararea prejudiciului în ipoteze speciale. Exonerări. Acțiunea în regres _____	140
3.2. Răspunderea comitenților pentru prepuși _____	142
3.2.1. Terminologie. Condițiile răspunderii _____	142
3.2.2. Fundamentul reparării prejudiciului conform art. 1373 C. civ. _____	145
3.2.3. Mecanismul reparării pagubei _____	146
3.3. Prejudiciul în răspunderea pentru animale/pentru lucruri, în general/pentru ruina edificiului _____	146
3.3.1. Răspunderea pentru animale _____	146
3.3.2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri, în general _____	148
3.3.2.1. Paza lucrului/paza animalului – condiție specială de angajare a răspunderii _____	151
3.3.3. Răspunderea pentru ruina edificiului _____	153
3.4. Alte cazuri de răspundere pentru prejudiciu _____	154
3.5. Exonerări _____	154
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul contractual _____</i>	155
§1. Reglementarea în noul Cod civil _____	155
§2. Prejudiciul reparabil în răspunderea contractuală _____	156

Capitolul al VI-lea. Formele prejudiciilor civile. Formele reparației _____

_____	159
<i>Secțiunea 1. Aspecte de terminologie _____</i>	159
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificări ale prejudiciilor civile _____</i>	160
§1. Prejudiciu material, prejudiciu nepatrimonial _____	160
1.1. Prejudiciul material _____	160
1.1.1. Noțiune _____	160
1.2. Prejudiciul nepatrimonial _____	162
1.2.1. Noțiune _____	162
1.2.2. Delimitări _____	166
§2. Prejudiciu cauzat patrimoniului, prejudiciu cauzat persoanei _____	168
2.1. Cheltuielile efectuate pentru limitarea sau pentru evitarea prejudiciului _____	171
2.2. Obligația de a diminua prejudiciul sau de a evita agravarea prejudiciului _____	171
2.2.1. Documente internaționale. Legislație națională _____	171

2.2.2. Practică judiciară _____	173
§3. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral _____	174
3.1. Prejudiciu patrimonial-prejudiciu nepatrimonial _____	174
3.2. Prejudiciu material, prejudiciu moral, prejudiciu corporal _____	175
3.3. Prevederile noului Cod civil român _____	179
§4. Alte clasificări ale prejudiciilor _____	180
4.1. Prejudiciu extracontractual, prejudiciu contractual _____	180
4.2. Prejudiciu individual, prejudiciu colectiv, prejudiciu în masă _____	180
4.3. Prejudicii instantanee, prejudicii succesive _____	181
4.4. Prejudiciu previzibil, prejudiciu imprevizibil _____	181
4.5. Alte clasificări _____	181
<i>Secțiunea a 3-a. Formele reparației</i> _____	182
§1. Obiectul reparației _____	182
§2. Răspunderea solidară și raporturile între debitori. Regresul _____	183
§3. Formele reparației _____	184
3.1. Repararea în natură – principiu al reparării pagubei _____	184
3.2. Repararea prin echivalent (echivalența pagubă – indemnizație) _____	185
3.2.1. Modalitățile de plată _____	185
3.2.2. Stabilirea despăgubirii prin acordul părților _____	186
3.2.3. Acordul părților consemnat în hotărârea de expedient _____	186
3.2.4. Prestațiile periodice _____	188
3.2.5. Data evaluării prejudiciului _____	190
Capitolul al VII-lea. Repararea prejudiciului generat de încălcarea drepturilor personalității _____	191
<i>Secțiunea 1. Considerații privind drepturile personalității</i> _____	191
§1. Noțiuni, caracteristici _____	191
§2. Drepturile personalității în spațiul internațional _____	195
<i>Secțiunea a 2-a. Repere evolutive în dreptul românesc</i> _____	202
§1. Perioada anterioară noului Cod civil român _____	202
§2. Noul Cod civil _____	210
<i>Secțiunea a 3-a. „Repararea” în natură a prejudiciului rezultat din încălcarea drepturilor personalității</i> _____	211

§1. Măsurile nepatrimoniale prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor personalității _____	212
1.1. Sistemul măsurilor nepatrimoniale reglementate în noul Cod civil _____	212
1.2. Măsurile nepatrimoniale reglementate în legi speciale _____	216
§2. Măsurile nepatrimoniale preconizate în doctrină _____	220
§3. Măsurile provizorii _____	226
3.1. Dispozițiile Codului civil _____	226
3.2. Prevederile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe _____	226
§4. Pornirea sau continuarea acțiunii în restabilirea dreptului nepatrimonial _____	227
§5. <i>Lex causae</i> în materia reparării prejudiciului rezultat din încălcarea drepturilor personalității _____	227
<i>Secțiunea a 4-a. Acordarea despăgubirilor în compensare pentru încălcarea drepturilor personalității _____</i>	228
§1. Etapele reparării bănești a prejudiciilor nepatrimoniale pentru încălcarea drepturilor personalității în dreptul român _____	231
§2. Criterii orientative de apreciere a prejudiciilor nepatrimoniale _____	233
2.1. Criterii orientative generale _____	234
2.2. Criterii orientative speciale _____	238
2.3. Criterii orientative de stabilire a cuantumului despăgubirilor în compensare _____	243
Capitolul al VIII-lea. Repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea integrității corporale sau a sănătății _____	252
<i>Secțiunea 1. Dreptul la viață, dreptul la sănătate, dreptul la integritate _____</i>	252
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul cauzat prin vătămarea integrității sau a sănătății _____</i>	253
<i>Secțiunea a 3-a. Repararea prejudiciului economic al victimei directe _____</i>	254
§1. Elementele componente ale despăgubirii _____	255
1.1. Echivalentul câștigului din muncă _____	255
1.2. Cheltuielile de îngrijire medicală _____	256
1.3. Cheltuielile determinate de sporirea nevoilor de viață ale celui păgubit _____	257
1.4. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului _____	258

1.5. Pierderea șansei de a obține un avantaj (patrimonial) sau de a evita o pagubă (patrimonială) ____	259
1.5.1. Pierderea șansei în materie medicală _____	259
§2. Orice alte prejudicii materiale _____	263
2.1. Despăgubirea provizorie _____	263
2.2. Despăgubirea în raport cu ajutorul și pensia _____	263
§3. Formele reparației _____	264
3.1. Forma despăgubirilor. Prejudiciul viitor _____	264
3.2. Prejudicii cu caracter de continuitate _____	265
3.3. Stabilirea cuantumului despăgubirilor _____	267
§4. Vătămarea minorului _____	268
<i>Secțiunea a 4-a. Prejudiciul nepatrimonial al victimei directe</i> ____	269
§1. Prejudiciul de acord _____	269
§2. Alte tipuri de prejudicii nepatrimoniale cauzate victimei directe _____	271
2.1. <i>Pretium doloris</i> _____	273
2.2. Prejudiciul estetic _____	275
2.3. Prejudiciul sexual _____	276
2.4. Prejudiciul juvenil _____	276
<i>Secțiunea a 5-a. Prejudiciul victimelor indirecte</i> _____	278
§1. Victimele indirecte. Delimitări. Caracteristicile prejudiciului prin ricoșeu _____	278
1.1. Victimele prin ricoșeu. Delimitări _____	278
1.2. Prejudiciul prin ricoșeu _____	279
1.2.1. Noțiune, caractere _____	279
1.2.2. Varietățile prejudiciului prin ricoșeu _____	281
1.2.3. Criterii de determinare a victimelor prin ricoșeu _____	281
§2. Prejudiciul economic al victimei indirecte _____	282
2.1. Ipoteza în care victima directă a decedat _____	282
2.2. Ipoteza în care victima directă a supraviețuit faptei ilicite _____	283
§3. Prejudiciul nepatrimonial al victimei indirecte _____	284
3.1. Drept român. Soluțiile noului Cod civil _____	289
3.2. Prejudiciul afectiv în cazul supraviețuirii victimei directe _____	292
3.3. Prescripția extinctivă (art. 1394-1395 C. civ.) _____	296
Capitolul al IX-lea. Prejudiciul în spațiul Internet _____	297
<i>Secțiunea 1. Modalități specifice de încălcare a drepturilor subiective</i> _____	297
<i>Secțiunea a 2-a. Comunicările comerciale nesolicitate și prejudiciul cauzat prin încălcarea intimității virtuale</i> _____	300

§1. Viața privată și secretul mesageriei electronice _____	300
§2. Regimul juridic al comunicărilor comerciale nesolicitate _____	303
§3. Instrumente de protecție a vieții private și de evitare a prejudiciului _____	305
3.1. Obligația specială de informare și protecția datelor personale _____	305
3.2. <i>Option-in</i> – condiție a evitării încălcării spațiului privat virtual _____	309
3.3. Noua reglementare a Legii nr. 506/2004 _____	309
3.4. Comunicările comerciale nesolicitate în Legea privind comerțul electronic și în Ordonanța Guvernului privind regimul juridic al contractelor la distanță _____	311
3.5. Regimul aplicabil _____	314
§4. Regimul sancțiunilor _____	315
<i>Secțiunea a 3-a. Spamming, cookies – conduite prejudiciabile în Internet</i> _____	316
§1. Internet, e-commerce și cybermarketing _____	316
§2. Spam, <i>spamming</i> _____	319
§3. <i>Cookies</i> sau „urmele informatice” _____	321
<i>Secțiunea a 4-a. Prejudiciul rezultat din încălcarea vieții private a salariaților</i> _____	323
§1. Viața privată la locul de muncă _____	323
1.1. Intimitatea informațională la locul de muncă _____	323
1.2. „Domiciliul” profesional _____	324
1.3. Videosupravegherea salariaților _____	326
1.4. Corespondența electronică a salariatului. Accesarea Internetului de la locul de muncă _____	327
1.5. Soluții preconizate pentru prevenirea pagubelor _____	330
<i>Secțiunea a 5-a. „Imaginea prejudiciabilă”</i> _____	334
<i>Secțiunea a 6-a. Răspunderea civilă în Internet. Aspecte de jurisprudență</i> _____	335
§1. Imaginea persoanei _____	336
§2. Corespondența electronică a salariatului _____	337
§3. Secretul poștei electronice _____	339
§4. Spam-ul _____	339
§5. Dreptul de autor _____	343
§6. Conținuturi care incită la rasism _____	345
Bibliografie _____	347
Index _____	373